



LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ  
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

# Lentoliikenne Liikenne 12 - suunnitelmassa

Parlamentaarinen ryhmä 16.5.2024

# Visio vuoteen 2050

Kestävä ja saavutettava Suomi

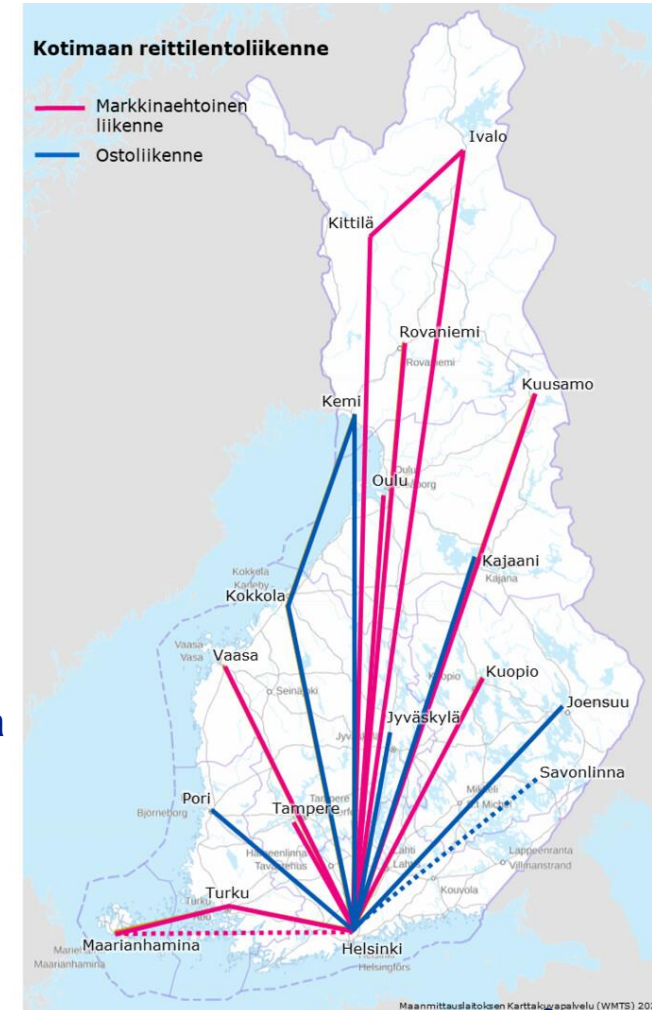
- Vuonna 2050 Suomen liikennejärjestelmä on toimiva, turvallinen ja kestävä sekä edullisesti **kaikille väestöryhmille saavutettava**.
- Taloudellisesti kestävä ja tehokas liikennejärjestelmä tukee koko Suomen saavutettavuutta ja kehitystä **eri alueiden vahvuudet, elinkeinoelämän tarpeet ja luonnon kantokyky huomioiden**.
- **Suomesta pääsee maailmalle ja maailmalta Suomeen** - nopeasti ja helposti - myös digitaalisesti. Edistykselliset innovaatiot ja uudet teknologiat mahdollistavat saumattoman liikkumisen kulkumuodosta riippumatta koko Suomessa.



# Lentoliikenteen palvelut



- 1) tukisi multimodaaleja matkaketjuja ja uusia liiketoimintamalleja (ja vaihtoehtoisia käyttövoimia) ja
  - 2) mahdollistaisi lentoliikenteen ostojen jatkamisen (tai lopettamisen) budjettipäätösten mukaisesti
- Hallitusohjelman 2023-2027 mukaisesti edistetään lentoyhteyksien kehittymistä koko Suomessa kolmen tunnin saavutettavuustavoitteen toteuttamiseksi
  - EU-sääntelyn lähtökohtana on alle tunnin lentojen välttäminen. Ostoliikennettä harkittaessa on otettava huomioon mahdollisuus käyttää muita liikennemuotoja erityisesti siinä tapauksessa, että suunnitellulla reitillä harjoitetaan jo rautatieliikennettä, jota käyttäen matkustus aika on alle kolme tuntia → ostolennot ovat mahdollisia vain jos matka-aika muuten olisi yli 3 tuntia
  - Komissio todennäköisesti ehdottaa 3 tunnin suosituksen uudelleenarviointia lähivuosina lyhyiden lentojen välttämiseksi → hallitusohjelman kirjausta ei ole tarkoituksenmukaista ottaa 12-vuotiseen suunnitelman lähtökohdaksi pitemmällä tähtäimellä
  - **Liikenne 12 –suunnitelmassa ei ole tarkoitus korvamerkitä rahaa lentoliikenteen ostoille voimassaolevia sopimuksia lukuun ottamatta. Lentoliikenteelle on kehyskaudella vuoden 2026 jälkeen 1 milj. euroa vuosittain (tämä aiemmin sidottu Savonlinnan lentojen ostoille). Jatkossa julkisen liikenteen ostoja olisi tarkoituksenmukaista tarkastella kokonaisuutena ja allokoida tarpeiden ja vaikuttavuuden mukaan.**
  - **Ostolentojen jatkosta ja jatkonäkymistä on tarkoitus kuulla sidosryhmiä pyöreässä pöydässä syksyllä 2024 ennen hyvissä ajoin ennen puoliväliriihtä 2025.**



# Toimenpiteet: Matkaketjut

- Multimodaaleja vähäpäästöisiä matkaketjuja kehitetään edistämällä lentoratahankkeen suunnittelua hankeyhtiömallilla.
- Valtio vertailee kaukoliikenteen hankinnoissa eri kulkumuotoja suhteessa suunnitelman tavoitteisiin sekä toimivien, turvallisten ja kestävien matkaketjujen edistämiseen
- Pyritään luomaan hyvät toimintaedellytykset uusille markkinaehtoisille lentoliikenteen toimintamalleille, kuten tilaus/kutsuliikenteelle, joka voi käyttää vaihtoehtoisia polttoaineita tai käyttövoimia.
- Turvataan huoltovarmuuden, vientiteollisuuden ja matkailun kannalta tärkeät lentoyhteydet tarvittaessa ostopalveluliikenteellä niillä reiteillä, joille markkinaehtoista liikennettä ei synny. Haetaan kaupunkeja yhdenvertaisesti kohtelevaa sopimusmallia. Maakuntalentojen ostopalveluliikenne valtion täysimääräisesti tukemana päättyy keväällä 2026. Hallitus tarkastelee Suomen sisäisen lentoliikenteen osalta kaupunkien saavutettavuutta yhdenvertaisuus huomioiden kevään 2025 puoliväliriihessä.

# Lentoasemaverkoston rahoitus vaatii pidemmän aikavälin ratkaisuja



# Toimenpiteet: Lentoasemaverkosto 1/2

- Kehitetään edelleen Helsinki-Vantaan hub-asemaa Pohjois-Euroopan ja Baltian hubina.
- Hallitusohjelman mukaisesti säilytetään Finavian nykymuotoinen lentoasemaverkko ja muuta lentoasemaverkostoa kehitetään osana väyläverkkoa 2023-2027. Tähän tarvittava mahdollinen lisärahoitus huomioidaan puoliväliriihessä 2025.
- **Pidemmällä aikavälillä lentoasemaverkon laajuutta arvioidaan matkaketjujen näkökulmasta ottaen huomioon uudet käyttövoimat ja mahdolliset uudet liiketoimintamallit**
- Valtio yhteistyössä lentoasemanpitäjien kanssa määrittelee kriteerit valtakunnallisesti strategisesti tärkeille lentoasemille vuoteen 2025 loppuun mennessä. Kriteeristössä voidaan tarkastella esimerkiksi saavutettavuutta, matkustajamääriä, liikenteen kehitysnäkymiä, liikenteen luonnetta sekä alueellista merkitystä.
- Valtio yhteistyössä lentoasemanpitäjien kanssa määrittelee kansallisesti strategiset lentoasemat laaditun kriteeristön perusteella ja muodostaa näistä lentoasemista **uuden lentoasemaverkoston**.
- **Jäljelle jäävien lentoasemien osalta arvioidaan mahdollisuutta määrääkaaiseen valtionavustukseen, jotta lentoasemien liikenteen kehityspolut tulee varmistettua**
- Valtio laatii infra-avustuskokonaisuuden uudistamistarpeista selvityksen, ml. mahdollisuudet reagoida muuttuvaan lentoasemaverkoston ja vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran kehittämistarpeet.

# Toimenpiteet: Lentoasemaverkosto 2/2

- Valtio laatii selvityksen keinoista alueittain, joiden avulla matkaketjuja voidaan eri liikennemuodoin parantaa lentoasemaverkoston ulkopuolelle jäävien lentoasemien vaikutusalueilta keskeisille, suuremmille lentoasemille. Keinoja voivat olla esimerkiksi infrahankkeet tai -avustukset, palveluavustukset ja julkiset hankinnat, sopiminen sekä lippujärjestelmien sekä matkustajainformaation lisääminen. Valtio yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa kehittää matkaketjuja lentoasemille, joilta on markkinaehtoista lentoliikennettä joko kansallisesti tai kansainvälisesti.
- Jatketaan valtionavustuksia Finavian verkoston ulkopuolisille lentoasemille ja -paikoille tulevina vuosina. Lentopaikkojen tuen kohdentamisessa painotetaan reittiliikenteen edellytysten parantamista, mikä vastaa elinkeinoelämän tarpeisiin. Toissijaisesti tuetaan ilmailuun liittyvän liiketoiminnan kehittämistä ja muita toimintoja. Valtionavustuksella tavoitellaan toiminnan kehittämistä ja kannattavuuden parantamista. Arvioidaan tarvetta tukien jatkolle ja vaikutuksia digi-ilmailun markkinoiden kehittymiseen.

# Toimenpiteet: Jakeluinfra ja vaihtoehtoiset käyttövoimat

- Sisällytetään (meri- ja) lentoliikenne hallitusohjelman ja jakeluinfra-asetuksen vaatimusten pohjalta laadittavaan vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfraohjelmaan, samassa yhteydessä arvioidaan myös vaihtoehtoisten käyttövoimien kehitysnäkymiä
- Arvioidaan mahdollisuuksia kohdentaa päästökaupan huutokauppatuloja (meri- ja) lentoliikenteen puhtaan siirtymän edellytysten ja kilpailukyvyn parantamiseksi (koskee muitakin ministeriöitä)
- Suomi edistää kansainvälisessä yhteistyössä ja EU:ssa (meri- ja) lentoliikenteen päästöjen vähentämistä ensisijaisesti riittävän määrätietoisin kansainvälisin toimin. Mahdollisesti syntyvää kaksinkertaista taakkaa tulee EU:n toimissa estää ja purkaa. (perustuu E-kirjeessä linjattuun Suomen kantaan)



# Toimenpiteet: Kasainvälinen yhteistyö ja vaikuttaminen

- Yhteistyötä valtioneuvostotason tasolla tiivistetään kansainväliseen saavutettavuuteen liittyvissä kysymyksissä ja sidosryhmäyhteistyötä kehitetään
- Valtio vaikuttaa kansainvälistä ja Euroopan unionin lainsäädäntöä ja valtiosopimuksia valmisteltaessa ja kansainvälisissä säätelyä tuottavissa järjestöissä kuten kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö aktiivisesti siten, että se tukee valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita sekä parantaa erityisesti Suomen kansainvälistä saavutettavuutta ja kilpailukykyä ottaen huomioon Suomen sijainti unionin reunalla ja pitkät etäisyydet merkittäville markkina-alueille Euroopan sisällä. Puhtaaseen siirtymään sekä tasapuolisiin kilpailuedellytyksiin liittyvä säätelyä tulee tarkastella pienten toimijoiden ja jäsenmaiden näkökulmasta.
- Valtio pyrkii pitkäjänteisesti matkailun edellytysten ja kansainvälisen saavutettavuuden parantamiseen muun muassa kansainvälisin lentoliikennesopimuksin.
- Tarkastellaan lentoyhtiöihin liittyvien investointien vapauttamista niiden kilpailukyvyn vahvistamiseksi



LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ  
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

**Kiitos!**